

РЕШЕНИЕ

№ 82

гр. Монтана, 19.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – МОНТАНА в публично заседание на двадесет и шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Аделина Троева

Членове: Аделина Тушева
Александра Нанова

при участието на секретаря Соня Д. Георгиева
като разглежда докладваното от Аделина Троева Въззивно гражданско дело № 20241600500002 по описа за 2024 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК, образувано по въззивна жалба на „Р.С.“ ЕООД и „Р.*“ ЕООД против решение на Районен съд – Монтана от 19 октомври 2023 г. по гр. д. № 2539/2022 г., с което е уважен иск с правно основание чл. 135 от ЗЗД, предявен от „Х.А.“ ООД.

Жалбоподателите „Р.С.“ ЕООД, представлявано от Р.С., и „Р.*“ ЕООД, представлявано от М.М., твърдят във въззивната жалба, че решението на МРС е незаконосъобразно и неправилно, затова молят да бъде отменено и вместо него МОС да постанови ново, с което да отхвърли иска за обявяване относителна недвействителност на договор за продажба на недвижими имоти. На първо място се навежда довод, че Г.С. като съдлъжник по договора за кредит не е бил надлежно уведомен за извършената цесия. Връчването на писмото не е удостоверено по надлежния начин. Оспова се и наличието на увреждане на кредитора чрез прехвърляне на дружествените дялове от едноличния собственик на капитала на „Р.*“ ЕООД на Г.С.. Изтъква се и липса на доказателства за знание за увреждането у третото лице-приобретател на имотите.

Жалбоподателите развиват доводи, че ако е съществувало намерение за увреждане на кредитора чрез намаляване на имуществото, то длъжникът е могъл да сключи отчуждителната сделка много по-рано, като се има предвид, че задължението е

възникнало още преди 14 години. Навежда се възражение, че срещу отчуждаването дружеството-длъжник е получило насрещна престация - парични средства, представляващи пазарната равностойност на имотите, от което следва, че не е намален патримониумът му.

Жалбоподателите молят да бъде отменено решението на МРС, искът да бъде отхвърлен, като им се присъдят и деловодни разноски за двете съдебни инстанции.

Въззиваемата страна „Х.“ ООД не взема становище по въззивната жалба.

При въззивното разглеждане на делото не са събрани нови доказателства. МОС провери обжалвания съдебен акт като обсъди събраните в производството доказателства във връзка с доводите на страните и приема за установено следното:

Въззивната жалба е подадена от легитимирани да обжалват лица в срока по чл. 259, ал.1 от ГПК, поради което е процесуално допустима.

Пред Районен съд – Монтана е бил предявен иск с правно основание чл. 135 от ЗЗД от “Х.*“ ООД против „Р.С.“ ЕООД и „Р.*“ ЕООД.

Да са уважи иска, първоинстанционният съд е приел, че „Х. А.“ ООД има изискуемо вземане срещу „Р.*“ ЕООД. Кредиторът е придобил вземането по силата на договор за цесия от 9 август 2022 г. Основание на дълга е договор за кредит, сключен на 31 юли 2008 г. с „Р. Б.“ ЕАД.

На 17 август 2022 г. длъжникът „Р.*“ ЕООД бил уведомен за цесията чрез връчване на съобщение на Р.С. - управител на дружеството към онзи момент.

На следващия ден Р.С.– едноличен собственик на капитала на „Р.*“ ЕООД продал на баща си Г.С. притежаваните от него 1500 дяла, всеки един с номинална стойност 100 лева от капитала на „Р.*“ ЕООД. Г.С. станал едноличен собственик на капитала и на 24 август 2022 г. бил в писан като управител на дружеството по партидата му в Търговския регистър при АВ.

На 17 октомври 2022 г. с договор за покупко-продажба (нотариален акт № */*. на нотариус П.Г.) „Р.*“ ЕООД, представлявано от Г. С., продало на „Р.С.“ ЕООД, представлявано от Р.С., следните недвижими имоти: сграда с идентификатор *, сграда с идентификатор *, сграда с идентификатор *, сграда с идентификатор *и сграда с идентификатор *, всички в с. *, обл. *.

След анализ на доказателствата първоинстанционният съд е стигнал до извод, че е налице валидно парично вземане на „Х.А.“ ООД против „Р.*“ ЕООД, а след възникване на задължението дружеството-длъжник е отчуждило свои недвижими имоти, с което е намалило имуществото си, като по този начин е застрашило интереса на кредитора. МРС е изложил мотиви, че е налице знание у длъжника, както и у третото лице-приобретател за увреждането, тъй като управителят на дружеството-приобретател е бил управител на дружеството-длъжник при възникване на дълга и към

момента на уведомяването му за извършената цесия в полза на ищеца.

МОС намира обжалваното решение за правилно и законосъобразно, поради което го потвърждава и на основание чл. 272 от ГПК препраща към мотивите, изложени от МРС.

Фактическият състав на чл. 135 ЗЗД включва следните елементи: вземане на кредитора и извършване на действие от длъжника, което уврежда кредитора. Т. увреждащо действие е всеки правен или фактически акт, който засяга имуществото на длъжника, а по този начин се създават предпоставки за осуетяване или затрудняване осъществяването на правата на кредитора спрямо длъжника. За основателността на иска следва да е установено и знание у длъжника и у третото лице за увреждащия характер на действието.

Ищецът „Х. А.“ ООД е установил качеството си на кредитор: дружеството е придобило по силата на цесия вземане срещу „Р. *“ ЕООД. Длъгът на „Р.*“ ЕООД е възникнал през 2008 г. със сключването на договор за банков кредит. Банката е прехвърлила вземането си на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, който в последствие го е цедирал на ищцовото дружество. Съгласно ТР № 2/26.03.2021 г. по тълк. д. № 2/2019 г. на ОСГТК на ККС цесионерът е активно легитимиран да заведе конститутивния иск по чл. 135 от ЗЗД, ако увреждащата сделка или действие са извършени след като е възникнало вземането на първоначалния кредитор – цедента, но преди сключването на договора за прехвърляне на вземането.

Цесията е надлежно съобщена на длъжника „Р. *“ ЕООД. Възражението, че Г.С. не е известен за цесията, е ирелевантно за настоящия спор. Това лице има качеството солидарен длъжник. В настоящия спор от значение е да се установи материалната легитимация на „Х.А.“ ООД като се докаже, че това дружество е кредитор на „Р.*“ ЕООД, няма значение какви са отношенията на дружеството с останалите съдлъжници, доколкото не се оспорват техни разпоредителни действия.

Дружеството длъжник е извършило действие на разпореждане като е отчуждило пет свои недвижими имота в полза на „Р.С.“ ЕООД. Сделката е сключена на 17 октомври 2022 г., когато „Р.*“ ЕООД вече е имало качеството длъжник, поради което следва да се приеме, че с намаляване на своето имущество дружеството се е поставило в положение да не може да погаси съществуващо парично задължение. Сделката действително е възмездна, но трансформирането на недвижима собственост в парични средства улеснява разпореждането със сумите и прави значително по-трудно реализирането на вземането на кредитора. Увреждане е налице, когато длъжникът се лишава от свое имущество, намалява го или по какъвто и да е начин затруднява удовлетворението на кредитора. В настоящия случай се касае за затрудняване удовлетворяването на кредитора. Въпреки че при продажба на недвижимите имоти се получава насрещна парична престация, то съществува реална възможност за укриване

на паричната сума, което ще затрудни удовлетворяването на кредитора. Парите като платежно средство са по-нестабилна величина в сравнение с притежанието на недвижимо имущество, което не може да бъде укрито и в по-пълна степен обезпечава кредитора.

Увреждането е обективен факт и не зависи от субективното отношение на длъжника, поради което се явяват и неоснователни доводите на въззивниците по отношение на мотивите за извършаване на разпоредителната сделка – невъзможност да управлява имотите си.

Въззивният съд намира за неоснователно и възражението, че дългът към „Х. А.“ ООД е обезпечен с ипотека върху други недвижими имоти на „Р.*“ ЕООД, поради което за кредитора съществува достатъчна гаранция за събиране на вземането. От представения договор за цесия е видно, че общият размер на задължението е 133 119,42 лв главница и 11 509,74 лв договорна лихва, като се дължат също и разноски. Кредиторът е предприел действия по принудително изпълнение, както се установява от приложеното постановление по изп. д. № 1-80/2015 г. по описа на СИС при МРС и е насочил изпълнението върху ипотекираните недвижими имоти. Те са изнесени на публична продажба и са реализирани на цена от 102 000 лв, която е по-ниска от общия размер на задължението. От това следва, че разпореждането с процесните пет сгради е от съществено значение относно способността на длъжника да погаси дълга си.

Непосредствено след узнаване, че „Х.А.ООД е придобило вземането срещу „Р.*“ ЕООД едноличният собственик на капитала е прехвърлил дружествените си дялове на своя баща Г.С.. Ищецът не твърди това да е увреждащо действие по смисъла на чл. 135 от ЗЗД, но то има значение за установяване знанието у длъжника и третото лице за увреждащия характер на сделката. Лицето, което е било управител на „Р.*“ ЕООД към момента на възникване на дълга, е същото, което е управител на „Р.С.“ ЕООД към момента на сключване на оспорената сделка. Тъй като търговските дружества формират воля чрез органите си, а знанието е субективен елемент, то съвпадането на представляващите на двете договаряли дружества води до извод за наличие на знание.

По отношение сделката от 17 октомври 2022 г. намира приложение и презумпцията на чл. 135, ал. 2 от ЗЗД – представляващите двете търговски дружества са баща и син. Наличието на родствена връзка между тях предполага знание у третото лице-приобретател. Презумпцията, уредена в закона, е за знанието на третото лице, което се намира в определена родствена връзка /съпруг, низходящ, възходящ, брат или сестра/ с длъжника. Предвид въведената в закона родствена връзка поначало презумпцията следва да намира приложение, ако длъжникът и третото лице са физически лица. Юридическите лица участват в гражданския оборот чрез органите си. Тези органи от своя страна се състоят от физически лица, които са носители на волеизявление. Законът определя за воля на юридическо лице да се счита изявената

воля на определени физически лица, следователно юридическото лице формира воля чрез представляващите го физически лица. От това следва, че презумпцията е приложима и по отношение на юридически лица (в този смисъл са Решение № 86 от 30.06.2017 г. на ВКС по гр. д. № 1164/2015 г., IV г. о., ГК, Решение № 163 от 27.07.2011 г. на ВКС по гр. д. № 672/2010 г., III г. о., ГК и Решение № 120 от 2.02.2000 г. на ВКС по гр. д. № 704/99 г., V г. о.). Доколкото страните по договора за покупко-продажба на процесните недвижими имоти са еднолични дружества с ограничена отговорност, то по смисъла на чл. 147, ал. 1 от ТЗ те се управляват и представляват от едноличния собственик на капитала. Предвид гореизложеното, както поради безспорния фактът, че едноличните собственици на капитала, респ. управителите на тези дружества са баща и син, то презумпцията по чл. 135, ал. 2 от ЗЗД е приложима в случая.

Съобразно изложеното, съдът намира, че са налице всички елементи от фактическия състав, пораждащ потестативното право на кредитора да поиска обявяване за недействителна по отношение на себе си увреждащата го сделка, сключена между въззивниците с нотариален акт за покупко-продажба на недвижими имоти № */* г. на нотариус П.Г.

Разноски във въззивното производство не се дължат, тъй като по отношение въззивниците липсва основание с оглед оставяне на въззивната жалба без уважение, а на въззиваемата страна - тъй като не са били претендирани.

На основание горното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение на Районен съд – Монтана от 19 октомври 2023 г. по гр. д. № 2539/2022 г.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____